

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 5 frt. -- kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a kiadások részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyilt-térben minden garbondsor díja 25 kr.

HIRDETESEK

utányos aron vetetnek tei.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodaja Barátok tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, szervitater 3. sz. a.

S z a b a d i p a r.

Az általános előtérbe lépő közgazdasági kérdések egyik legfontosabbika, mely a hazai érdekelt körök figyelmét is jelenben teljesen leköti az, iparszabadság rendezésének kérdése.

Azon időben, midőn önállóan a saját akaratumk szerint kezdettünk mozogni és cselekedni, midőn a visszanyert szabadság mámorra elkapott és újítottunk derűre-borura, ekkor az iparüzést is szabaddá tettük.

Mint annyi más újítás, úgy ez sem bizonyult életrevalónak.

A jelenlegi nyomott, pangó üzleteknek iparügyi nyomorainknak a korlátlan iparszabadság az oka. A tapasztalás keserű gyümölcsei igazolták az aggályokat, melyeket a theoritknak vakon hódoló doktrinairjainkkal szemben a gyakorlati ipar emberei hangoztattak.

A sok kontártól az iparüzést alapjában sem ösmerő, nyereszkesedni vágyó vállalkozó szellemektől ma már a tanult, mesterségét értő becsületes iparos sem tud megélni.

A magyar ipar napról-napra süllyed.

Az egykori iparosok, elzüllött foglalkozás nélküli semmittevők lesznek, nyomorognak, mert sok az iparüző és kevés a munka, a fogyasztás.

Ennek oka pedig jobbára a korlátlan iparszabadságban keresendő.

A kik a baj gyógyítását akarják, tehát azok az iparszabadság megszorítását tartják első és elengedhetlen feltételnek.

Az országos iparosgyűlés is ezen nézetektől volt áthatva, midőn kimondotta, hogy kézműiparos csak az lehet, ki be tudja igazolni, hogy az általa megkezdni óhajtott ipart tanulta.

A kérvény, melyben ezen elvek alapján kéretik az ipar törvény módosítása az országgyűléshez van benyújtva és ott a tárgyalás sorát várja.

Ámbár nem lehet tagadni, hogy ha ezen elvek alapján fog is az iparüzés gyakorlata rendeztetni, a felmerült bajok egyelőre meg nem lesznek megszüntetve és jó idő beletelik míg az új ipartörvény hatása érezhető lesz.

A jelenlegi kontárokat ugyanis, a kik az iparüzés jogosítványát a helyhatóságoknál szokásban levő pár forint letétele mellett megszerezték, az iparüzés gyakorlataától eltérni nem lehet. Legfeljebb azon megszorítást lehetne rájuk alkalmazni, hogy az általok gyakorolt mesterségből köteleztetnének vizsgát tenni.

Azonban ez is igen keveset segítene a dolgon.

Módokról és eszközökről kell tehát gondotkozni, miként lehetne ezen átmeneti kérdést a leghelyesebben megoldani úgy, hogy az ne szolgálja ismét a jövő iparos nemzedék megrontására.

A törvényhozásnak nem lehet e kérdést ismét évekre elodázni. — Minden nap és minden a mely a jelenlegi állapotoknak kedvez növeli a bajt, az iparosok, az ország nemzetgazdasági nyomoruságát. Már is csak nem pótolhatlan a kár, mit az iparszabadság korlátlan volta előidézett.

E kérdésnek már a jelen országgyűlési idény alatt fízlázva kell lenni, az ipartörvény módosítását törvényerőre kell emelni.

A példákból elég volt, látjuk a nyomort, mit az ipar korlátlanúsága fejünkre hozott. A kísérlet — mert másnak alig nevezni — majdnem a végpusztuláshoz vezette iparunkat.

Most már azt kell építeni a mit eddigrontottunk.

H I R E K.

Halálozás. Általános részvetet keltett városunkban Molitorisz Ede ügyvéd halála f. hó 26-an. A megboldogult, ki már regebben emesztő mellbajjal küzdött, halála előtt fölorával meg a bíróságnal vegzte ügyvedői teendőit. A vegzetes kor rohama az utczan, hazameret lepte meg, s alig hogy haza ért, pár percz alatt aldozata lón. A korán elhunyt tevekény férfi, még a betegség meg nem törté orjét, a tarsaséletnek egyik kiváló tényezője volt Szarvason. Min kitűnő mukedvelő a mukedvelői előadásoknak számos ciklusat rendezte, s mint tudjuk mindenkor teljes sikerrel. Mint ügyvéd a keresetlebbek közé tartozott, s hivatását szakertelenmel tölte be. Temetése a közrészvet nyivanulása mellett f. hó 28-an ment vegbe. Áldás emlékezetem!

Zvarinyi Lajos tanító urat, ki az iden föllé be tanítosaganak ötvenedik evet, a szarvasi lelkesz urak hozzájárulása mellett a helybeli evang. tanítói kar f. hó 24-en ezüst emlék-kehellyel lepte meg. Ugyan e napon magan-körben baratsagos lakoma is tartatott, melyen a jubílaus és fízlott neje számos poharköszöntésben részesült. A melto kitüntetéshez má is jókivanataikat fuzunk!

A helybeli ismétlő iskolában az evi vizsgálatok közelebb tartattak meg az iskolaszek egy-egy küldötjé jelenle-

tében. E vizsgálatok azt tanásíták, hogy ez áldásos intézmény nyel népünk egyáltalában nem akar megbarátkozni. Gyermekeket, tanonczaikat minden tanszer nélkül csupán a kénysernek engedve, küldik oda néha. — A legesekélyebb ok miatt a tanonczaikat az iskolától visszatarjták. A községi előjáróságnak a népoktatási törvény végrehajtásánál nagyobb szígot kellene alkalmazni az eddiginél, s egyáltalában oda kellene hatna, hogy minden szülő vagy iparos, gyermeket vagy tanonczaikat az iskolába rendszeren küldje el, s a köteségét teljesíteni nem akaro ellenében a népoktatási törvény 4-dik szakasza szerint járjon el. Ily rendszabály fogamatba vétele mellett elérhető lenne, hogy egy-egy iskolába nem — mint eddig — 3—4, hanem a tankötelesek nagyobb része járna. Hogy pedig az illetőknek az ismétlő iskola határozottan szükségös, az, tekintve ez intézmény culturalis célját, mindenki előtt világos.

A művészet hatalma. Múlt vasárnap bizonyos Bucsák nevű tűzijatekos tartá előadását a fízes erdőben, hova tudvalevőleg a nágyhídon lehet gyalogszerrel átjutni. Nem tudjuk kinek az engedélye folytan, de ez alkalommal a hídfő r e n d ő r ö k á t a l e l z a r a t o t t a t t, s csak is az boesattatott keresztül, kinek az előadásra jegye volt, vagy ki hiteltérdemlőleg behizonyítá, hogy nem a tűzijatekra akar átszökni. S meg ez nem volt elég. Azt is hadok, hogy a tűzijatekos előleges manipuláci i erdekeben a nép szokott vasárnap délutáni tanezmulatsága sem engedélyeztetett. — Nem esodal koznunk ha ilyesmi Hindoستانban a „kóklerek“ hazájában fordulni elő, de az megis bosszantó körülmény, hogy nálunk kozhelyek minden jött-ment egyennek atengedtetnek, nemesak, hanem a község saját jogköreben korlatoltatik azok hasznara. Reméljük, hogy ez volt az utolsó eset, s ha talan mindez az atantos kozezek értellenségén alapult, elvárjuk a kelto intézkedést.

Sangerek jártak közelebb városunkban két ízben egymásután. E szanalmas elenköröz hadnak dobghazban lenne a helye, hol a kényeret legalább kiérdemelné. Mindket leha csupán a nyomosan nemetül kornyikált, természet-

T Á R C S A

A sárga dominó.

— Elbeszélés. —
Aigner Ferencztől.

I.

Két eve mar annak, hogy Csillagi Ödön nejeve lett X. város egyik legszebb angyala, B. . . . Matild,

A mezes hetek elmúltak; a rövid boldogság elrepült, s a meg fiatal hazaspar közt egyenetlenség ütötte fel tanyáját

A ferj szigorú es takarekos lett, ellenben a nő szeretett volna mindig élvezni s különösen — a miért szíve leginkább vagyakozott — balakba járni.

A farsang mar javában folyt, a fényes balok egymast érté, s mindezek kimondhatatlan kint okoztak a fiatal nőnek, mert — férje zsugorisága miatt — ő azokban nem vehetett részt.

A farsang tehát örömtelen volt Matildra nézve s ő unalmasnak kezdte talalni az életet; mert benne is nagy mervben volt azon hiúság, mely hölgyeinket korunkban annyira jellemzi Tündökölni és bámultatni akarta ő magát, min a többi hölgyek, kiket körül rajong a fiatalság.

Matild, mint mondottuk, ferje akarata miatt nem tehetette azt, mit szíve s leike ohajtott, mert ő rabnő volt a szó szoros értelmében, kit ferje szeszelye kinez, es zsugorisága el von az örömtelt elettől.

De ki volt hat ez a Csillagi?

Ha hölgyeink, es pedig az ő Matildja neze után indulnánk, határozottan egy kiálhatatlan zsémbes es fösvenynek kellene neveznünk, amde ez uttal, mi saját véleményünket követtük, es Csillag t egyszerűen egy olyan forma embernek kereszteljük, kivel csupán egy hiányzik, es ez a józan esz.

Minek is képzeljük azt a férfit, kinek szép neje, sok penze van es mé is szobájában unalomba temetkezik?

Vétnénk magunk ellen, ha az ily férfit teljes észszel ruhaznánk fel.

Csillagi uram, feleszü volt, vagy jobban mondva: elvesztette eszének egy kerekét.

Szegény hölgyek, mi lenne belóletek, ha mindnyájan hozzá hasonló ferfi hatalma alá kerölnétek?

Es mi lenne a világi örömekből?

E kérdésre szabadjon felelet adas nélkül történetünk elbeszéléséhez kezdeni.

tesen ocsmány dalokat, minőket a német-műzsa gombamódra
t emel. — Felhívjuk illetékes közvegeinket, miszerint az „ar-
mor reizeuderek” e fajtát máskor ne eresse be városunkba,
először mert itt a keregetés kellőkép szabályozva van, má-
sodsor mert német kornyikálás után senki sem löri magát
náhunk.

Halálozás. F. hó 25-én kísértetett örök nyugalomra
városunk egyik ismeri polgára, Erneszt János vendéglős, kit
váratlanul ragadt ki a halál alig 37 éves korában, övéi kö-
réről. Béke hamvain!

— **A helybeli** kisededővő egyesület az idén 200 frtuji
államsegélyben részesült. — Nevezett egyesület közelébb —
saját pénztára javára nyári mulatságot fog rendezni,
melynek sikere, elődei jóhíre folytán, előre is biztosítottnak
látszik.

— **A kőbor ebeik** túlságosan elszaporodtak városunkban
nyug hogy este felé a járó-kelők valóságos ostromnak vannak
kitéve. Czélszerű lenne erélyes intézkedéssel elejét venni e
kellemetlenségnek.

— **Kossuth Lajos** édesatyja, Kossuth László sírkövének
ünnepélyes leleplezése, mint azt Zlinszky Istvánné, a síren-
lék felállításának lelkes kezdeményezője és Dr. Halasz Géza
rendező bizottsági elnök egy felhívásban tudatják velünk:
Juniushó 13-án fog Alsó-Dabason, a régi temetőben megör-
tétü. A kegyeletos ünnepélyen részt venni kívánok a mi vi-
dékünkön legzeleszerűbben Czeglédig mehetnek vasuton, s
onnan a 4—5 mértföldnyire eső D a b a s r a kocsin. —
Kívánatos, hogy a megjelenni szándékozók erről a „Kossuth
sírenlék-ügyi bizottságot” A l s ó - D a b a s o n előre érte-
sítsék, minek folytán kocsikról is lesz gondoskodva. A lelep-
lezési ünnepélynél emel kbeszédet Halasz Géza bizottsági elnök
és Földvary Mihály megyei alispán fognak tartani.

— **Körös-Tarcsán** a harmas-körösi hid építése már meg-
kezdett. A czölöpöknek nagy része már le van verve, s az
egész építkezés befejezése ősz elejére várható, mi által rég
erzett szükségén lesz segítve.

— **Orosházán** Aradi Gerő színtársulata működik. E szin-

társulat Makóról ment oda, s Orosházáról városunkba fog
jönni. A társulat kiválóbb tagjai: Halmayné, Halmay, és Vá-
rady Sandor. Ez utóbbi, mint népszínműénekes arat si-
kereket.

— **A szentandrásai** kisededővoda részére az állam 400
forintnyi államsegélyt utalványozott, miáltal fenállása bizto-
sítva van.

— **Indigó gyártási** kísérletet szándékozik tenni hír sze-
rint B. Königswarther Mór esabaesüdi uradalma. A gyártást
Sarlay János ár vegezne. A vállalathoz sikert kívánunk.

— **Sz-andrásai** leve ezönk írja, hogy az ottani cath. temp-
lom óraja már evék óta romlott állapotban van, s folyton a fél
9-et mutatja. Ez volna az egyoldali toronyóra a faluban: kí-
vánatos lenne tehát ha az közkölt-égen helyrehozatnék, mire
nézva a kezdeményezés a községi elöljáróságot illetné.

— **Ugyanott** az új hid építésének előmunkálatai már
megkezdettek. A hidat Serkedy Sandor jönevű építész vál-
lalta el, ki a szerződés értelmében azt őszig elkészíteni tar-
tozik.

— **B.-Csabán** Geröfi színtársulata folytonos érdeklődés
mellett játszik. A társulat tagjai közül a közönség főleg Ge-
röfinét, a primadonnát halmozza el kiűntetésekkel. Közélebb
Bocaccio operett háromszor adatott egymásután általános tel-
szés mellett.

— **B.-Gyulán** F. hó 26-án kísértetett örök gyugalomra
özv. Bamolhauer Gyorgyné, született Geiszt Borbala, ki folyó
hó 24-én hunyt el 54 éves korában. Az elhnytat nagy esa-
lad gyaszolja.

KÉPÜNKHÖZ.

Neuburg kastély mellett, a szép Thüringiában
van egy szántóföld, a melyet ma is n e m e s f ö l d -
n e k nevez a nép. Ennek az elnevezésnek a törté-

Szép vagyok - szót öntetszőleg, - szebb mint
bítem. Ifjúságom varázsa meg nem veszett el egészen s en
holthatok. De nem, felre e bűnös gondolattal: mert en hü
neje akarok lenni férjannak. Igen, mert en csak fogságom-
ba akarok szabakulni egy perczre s nem tole, kit szesze-
lyének dözara is forron s igazan szeretek.

Keyes perczig emeregett, s areza nem habozast arult
el, egyszerre oromuel egy folytatta beszédjét:

Meg van! ez helyes!

Szobaleánya benyott es férjet jelenté.

O jön! Matild vigyazz, mert holnap csak egy mé-
hetek haiba, bztata magát. És duzzadó pamlagara dölve
igezően fogada belepó férjet.

Kezem, hivattal szölt Csillagi, miközben neje-
hez közeledett.

Igen! - válaszolt neje egykedvüleg helyet mutatva
— ülj le, beszédem van veled,

— Örülök Matild - mond Csillagi s neje mellé tele-
pedett.

— Ödön! - monda Matild ekkor - miért vettél te
engem nőül? azért, hogy mint egy foglyot börtönbe zarj s
a világi örömtől egészen elvonva e szobába temess, s
unnalmig kinezd? Ftelelj!

Matild! - dadoga férje es neje keze után nyűt.
Nem talaltad el, én szeretlek s feltelek; ez az oka, hogy
kerüljük az embereket.

II.

Matild, a fiatal hölgy, izletes poagyolaban, diszes sa-
lonjaban a divatlapokat olvasá.

Fajó erzet vonult at mandannyiszor egész lenyén, ha
valami tanczvigalom hirdete-ere bukkant azokban.

Nem sokara sebesen csapta be azokat, es sebesen jart
fel s ala kiseded salonjaban; hó keble nyugtalanul hullamzott
s bajos arczan a harag vonult at.

— Ez meg is sok, — kezdé magan-beszédét — mind-
járt vége a farsangnak es en még nem voltam egy balban
sem! En, ki leanykoromban kiralynöje valek azoknak.
En, kit szépnék, es bajosnak . . . angyalnak neveztek min-
dig . . . De nem, csak azért sem! -- s ekkor nagyot top-
pantott picziny lábaval s durczas hangon így folytata be-
szédjét — Meg fogom mutatni, hogy mi nők is birunk aka-
rattal. Igen, s ép azért, holnap balba megyek, mert nekem
halalom lenne, ha ez utolsó balban sem mulathatnék.

Matild, a gyönyörű kis menyecske, most asztalához
ment es cseng-tett; erre szobaleánya lepett be

— Vilma — szölt hozzá — felkelt férjem?

— Egy óra óta — válaszolt Vilma.

— Jól van! eredj hozzá, s mondd, hogy várom.

— Értem alásan.

A szobaleány távozta után Matild egy nagy álló tü-
kör elé allott s önelégülten szemlélte abban magát.

A V A S G R Ó F .

nele a messzi századokba nyulik, midőn Thüringia tartomány grófja II. Lajos volt, a kit később a „vas gróf”-nak neveztek el. Gondatlan, könnyelmű fejedelem volt, s így a nemesség, a ki hizelgéseivel körülfűzta az ifju grófot, vérig zsarolta a népet. Ez már nem bírta az igát, s az általános elégedetlenség kitöréséhez csak egy szikra hiányzott.

Egy napon vadászaton volt a fejedelem. Szenvedélyes vadász volt, s a vadat messze bekergette az erdők vadonába. Eltévedt, s az erdőben lakó kovács kunyhójába vetődött, a hol a gróf vadász legényének adta rá magát. Az öreg kovács össze ránczolta szemöldökét, midőn a gróf nevét hallá, de szállást adott a vadásznak s tovább kovácsolt. Midőn a tüzes vasat veré a nagy kalapácsesal, minden ütés után kiáltá:

Kemény lesznek gróf uram! A gróf nem tudott aludni, s feltűnt neki e mondás. Reggel meg is kérdezé s a kovács e meséé az általános elégedetlenséget, s azt a sok visszaélést, a mit a nemesség elkövet. A gróf elhatározta, hogy ezeknek véget vet. Szigoruan ellitelt minden zsarolást és visszaélést. Nem használt semmit.

Erre a gróf erélyesen fellépett, különösen midőn a nemesség nyíltan ellenszegült parancsának. Elfogatta a kolompósokat, s ekébe fogatva, szántatott velük, sőt a ki lusta volt, az korbácsot is kapott! Ha nem ez időtől fogva maga is pánczélinget visel (innét nevezik vas grófnak), hogy megoltalmazza életét. S ez a dolog történt 1140-től 1172-ig, mert Lajos ekkor uralkodott.

Tarkaságok.

A legjobb arczkép. Egy angol kritikust, — ki mint műismerő, nagy tekintélyvel bir művészi körökben, arról is nevezetes, hogy roppant izsakos természetű, nem reg felkérte egy napilap szerkesztője, hogy írja meg neki a legújabb festmény bíralatát, mely a mukiállításán szemlére van kiteve.

A bíraló mamoros állapotban jutott a terembe, s a mint belépett, megpillanta saját arczát egy tükörben, mire elővette jegyzőkönyvet, s ezeket írta bele: „Az első teremben egy részeg ember feje aláírás nélkül latható: a kép jellem ő; a vörös orr, ellutult arcz, csodálatosan élethű. Bizonyosan arczkép, es az eredetit már lattam is valahol!”

* * *

Tiltakozás. Az a patriarkalis szokás uralkodott a családban, hogy a ruhákat, melyekből a hat éves Piroska már kintott, a három éves Linuskanak kellett hordonia, míg végkép el nem kopott.

Piroska egykor szörnyen fájdtotta a fogat.

— Kinem állom tova'bb, inkább kihuzatom.

— Ne tedd! — protestált a kis Linuska különben azt is nekem kell viselnem, én pedig nem akarom!

* * *

Bizonyítvány. Tudakozodni jöttem önhöz X. felől, ki hozzam akar szolgálatba lépni es önmre hivatkozik, kerdek tehát bizalmasan: becsületes-e es tud-e megbizásokat végrehajtani?

Becsületes — igen! de me bizásokat egyáltalában nem tud végrehajtani. Gondolja meg uram, hogy már vagy tízzer küldtem önhöz azon néhány száz forintért, melyekke tartozk es nem hozott soha egy fillert sem.

* * *

— Ah! hat feltékeny vagy — szolt mosolylyal Matild. — Köszönöm e figyelmet, de nincs szükségem, hogy orizz: mert nőd tudja kötelességét.

— Hiszem: de lásd, mi oly boldogok vagyunk: így is — válaszolt férje es Matild dereka körül fona karjait.

— Sep boldogság! — viszonzta Matild a rabb fuzodva — az unalom es semmi egyéb, a mi itt k'nallozik. Igaz, hogy e ne feleltsem tudomasodra hozni, holnap este anyamhoz megyünk, mert rosszul van, s utannam küldött, ha balba nem mehetek, nala legalabb jól talalom magam.

— De... de... kedvesem — dadogta férje — én nem meletek.

Mert?

— Mert sok dolgom van, hisz elég ha te meglátogatód kedvesem. Hisz anyad ugy is tudja azt, hogy nekem rettentő sok a dolgom.

— Ámbar veled akartam menni — válaszolt Matild gúnyosan, — azonban nem banom, hát maradj ide haza, nem vonlak el dolgaidtól.

— Es most kedvesem adj egy csókot!

Matild férje kívánatot minden vonakodas nélkül teljesíté. Férje erősen magához szoritotta a bajló teremtet s rubintos ajkait hévvel csokolta meg, ezutan tavozott.

— E'ment — monda Matild férje tavozta után, miközben pamlagaról felugorva, így folytata — Siessünk! erre asztalhoz lepett es csengetett, szobaleánya azonnal belépett.

— Vilma — mond Matild — holnap balba megyünk.

— Balba! — káltott csoda kozva Vilma — Hat a nagysagos ur megengedte?

— Nem! de ezuttal nala nélkül cselekszünk. Nincs idő a kécsdelemre, siess egy no. szabóhoz, menj a szövetkereskedesbe, s addig ne jöjj haza, míg nem jön a szabó s a kereselő veled érted?!

— Hogyne nagysagos asszonyom, nagyon is jól ertem.

— Vilma vigyazz, hogy férjem mit se tudjon az egészből.

— Bizza ream a nagysagos asszony, elgazitok en mindent a legjobban. Hala neked istenem, hogy megertem már egyszer ezt is.

— Bohó leány — viszonzta Matild es mosolygott szobaleán a öröme felett. — De most siess Vilma es legy ókos, elővigyazo.

— Ne féljen nagysad, szemes lesznek, mint egy órszem — válaszolt Vilma es tavozott.

— Vegre balba megyek — gondolta magaban szobaleánya tavozta után Matild — az első balba, mint no, oh mily bo'dog vagyok! . . .

(Vége következik.)

Jó tanácsok. Fogfájás ellen végy egy szarvasi zsemlet, dugd a fájós fog üregébe és használni fog.

A fejbaj ellen: huzz rá jó vastag háló siphát, ne gondolj semmire, még arra sem, hogy fejed van, és nem fog többé fájni.

A bor megsavanyodása ellen: ki kell inni. mielőtt megsavanyodhatnak.

KÖZGAZDÁSZAT.

Assicuracioni Generali. — Az előttünk fekvő 1879-iki zárszámadások üzleti jelentéséből a következő adatokat látjuk: a tüzkárbiztosítási ágazat 291,402 frt 62 kr. nyereséggel záródik. a tengeri szállítmány biztosítási ágazat a 73,912.27 krral. míg ellenben a jégkár biztosítási ágazatnál 80,958 frt 48 kr veszteség mutatkozik. Az életbiztosítás csakis 2.39 frt 21 kr szerény hasznot tüntet fel. ellenben a „tőke- jövedelmek” számlája a különbféle tartalékok s a nyugdíj- pénztár kamatainak levonása után 183,689 frt 29 kr felesleg- gel vagyis 43,436 frt 5 krral többet tüntet fel. mint a múlt évben. A tartalékok az 1879-ik évben 978,657 frt 21 kr. je- lentékeny összeggel szaporodtak, úgy, hogy az Assicuracioni Generali biztosítéki alapja 24,165,612 frt 65 krt tett ki. Kie- melendő, miszerint a tűzbiztosítási osztály díjtartalékja az évi díjbevételeknek mintegy 50%-liját teszi ki, míg ellenben az életbiztosítási díjtartalék a biztosított tőkének mintegy 23¹/₂% teszi ki. Ezen számokból örömmel tapasztaljuk a kedvező vá- gyonállapotot s ezen honi intézet gyarpodó fejlődését, mely már közel öt évtizeden működik hazánkban.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Sipos Soma.

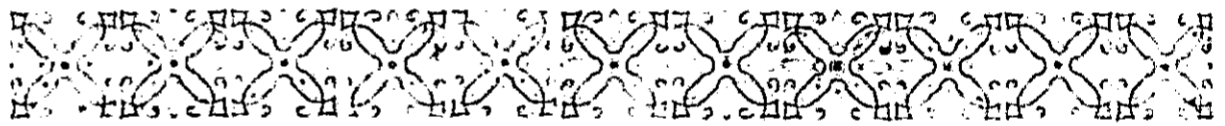
Legújabban érkezett
fris töltésű
savanyu bor-
és gyógy-

ásvány-vizeket

a legjobb minőségű alpesi Liptói turót, gróji-, ementhali- és parmai sajtot, ol- műözi quarglit, és legjobb minőségű erdélyi szalámit

lehető legjutányosabb árak mellett ajánl

Nyácsik Soma,
a „Fekete kutya”-hoz.

Fa-anyagok raktára.

Alólirott tudatja a helybeli és vidéki közönséggel miszerint

SZARVASON hat év óta fenálló

FA-ANYAGOK RAKTÁRÁBAN

ezenkívül mindennemű e szakba vágó megrendelések

az eddigi, Szarvason legjutányosabb árakkal is

ÓLCSÓBBAN

fognak kiszolgáltatni.

tisztelettel

Robitsek Károly.

ÉRTESÍTÉS!

Új faanyag kereskedés.

Alólirott tudatja a t. közönséggel, miszerint SZARVASON saját házában [Salacz József-féle ház]

Fa-anyag kereskedést nyitott,

hol mindennemű ~~épületek~~, ~~szőlők~~, kicsiben és nagyban a SZOLNOKI áron kaphatók.

Nagyobb rendelmények, melyek készen megmunkálva kívántatnak: Szolnokról tulajdon gyárból azonnal szállíttatnak.

Szarvason 1880. május hó.

Waldner Ignác.

TEMESVÁRY MÓR
 czipő gyár-raktára Budapestén,
 király-utca 1. sz. b. Orczy-féle ház.
 Magyar és kicsinyben.

Nők számára:

Komodeczipők oberlasztinból és borból 1 ft 20 kr.
 Sétaczipők, divatos félczipők, finomak és díszesek 2 ft 20 kr.
 Regatta-czipők csatokkal, finom eberlasztinból v. bőrből 2 ft 70 kr.
 Regatta-czipők fénymazos orral, magas sarokkal legújabb szabás 2 ft 80
 Regatta-czipők sárgenből v. zergebőrből, szögelt kettős talppal magas sarokkal, legújabb szabás 2 ft 50 kr.
 Eberlasztíng topánok, finomak, díszesek fénymazos orral 2 ft 70 kr.
 Eberlasztíng topánok ruganyhuzóval, magas, kivágással, fénymazos orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás 3 ft 20 kr.
 Eberlasztíng czugos topánok, savalású metszessel, sima talppal, rokokó-sarokkal elegáns szabás 3 ft 40 kr.
 Bőrcugos topánok sárgenből, szögelt talppal, magas kivágással, legújomabb kiállítás 3 ft 20

Urak számára:

Házi czipők finom bőrből 1 ft 20 kr.
 Topánok erős sárgenből erős talppal 3 ft 80 kr.
 Topánok sárgenből, fénymazos orral és talppal 3 ft 90 kr.
 Borjúbőr topánok vikszosak, erős dupla talppal, a legújabb minőségűek 4 ft 20 kr.
 Borjúbőr topánok kezyülből, a lehető legjobb minőségűek 4 ft 50 k.
 Regattafélczipő nyári idényre, legújabb sárgenből, erős talppal 3 ft 60 kr.
 Regatta félczipő fénymazos díszes, legújabb szabás 4 ft kr.
 Csizmak erős vikszos vagy sárgenből, magas szár sro folt talppal 9 ft kr.
 Gyermekczipők sárgenből 2 ft 40 kr.
 Leányczipők eberlasztíng és borból 1 ft 80 - 2 ft 40 kr.
 Gyermekczipők 60 kr. 1 ft 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beutalása után gyorsan s pontosan teljesítenek. Nem alkalmas labellát a legkészségesebben kíséreltetik. Reszletes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetnek meg.

Eris töltésű

Ásványvizeket

u. m. **Badeni, Selti, Fürdői, Gleichbergi, Euzchi Mar-
gít-forrás, Rohátsi, Károly-
báti, Máriabadi, Parádi, Szulini és Budai Rózsavíz**
mindennemű **fűszert, cukrot, kávét, főzeléket, Hoffmanni
féle rizs-keményítőt, Angol
mosó-por t és keményítő-
fényt, Iró és rajzszelőkészítéket**
minden a rövidáruba vágó cikkeit
**női és férfi fehérneműt u. m. kék-
elő, ingek, hálóruhákat férfi-
ingek, chiffon, vászon, zefír,
angol creton, a legújabb minták
szerint férfi és női nyakkendő-
ket** mindig a legfinomabbat jutányos
áron ajánlok.

A t. közönség becses pártfogását kéri
alázattal

Wolfmann Jakab

Szarvason

DREHER ANTAL-féle

Kiváló palack-sör

Megrendelések a kivélteli palack-sör valódisága és tarthatóságaérti jótállás mellett egyes-
egyedül csak a

DREHER ANTAL-féle sörfőzdéhez Kőbányán,
vagy annak teljhatalmazott főraktárnokánál

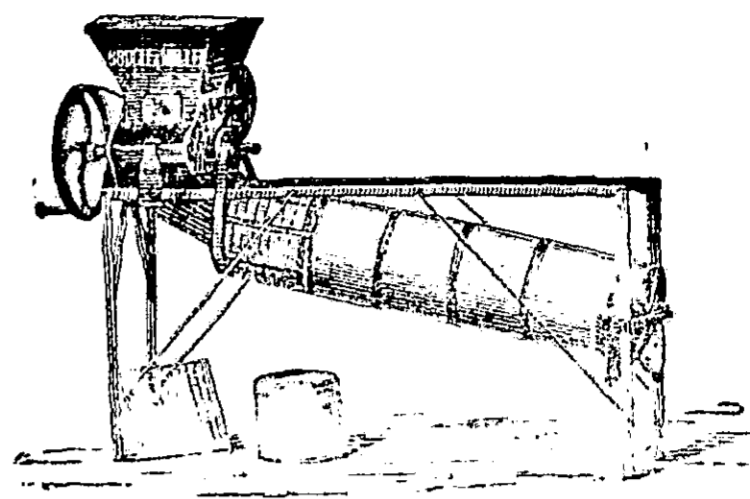
2 10 DIETRICH és GOTTSCHEGHEZ BUDAPEST

címzendeők.

Arjegyzekek kívánatra mindenhol ingyen és béké mentve.

— Nagyban ismételadóknek kiváló kedvezmények —

Minden kiállításon az első érdem-eremmel kitüntetve.

Brogie J. és Müller

gép-

s rosta-leme gyára

Budapesten.

— a Margit-híd közelében, készít —

Triurókat (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

Triur hengereket malmok szá-
mára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, eséplő gépek
számára.

Gaál Soma mészraktára Szarvason.

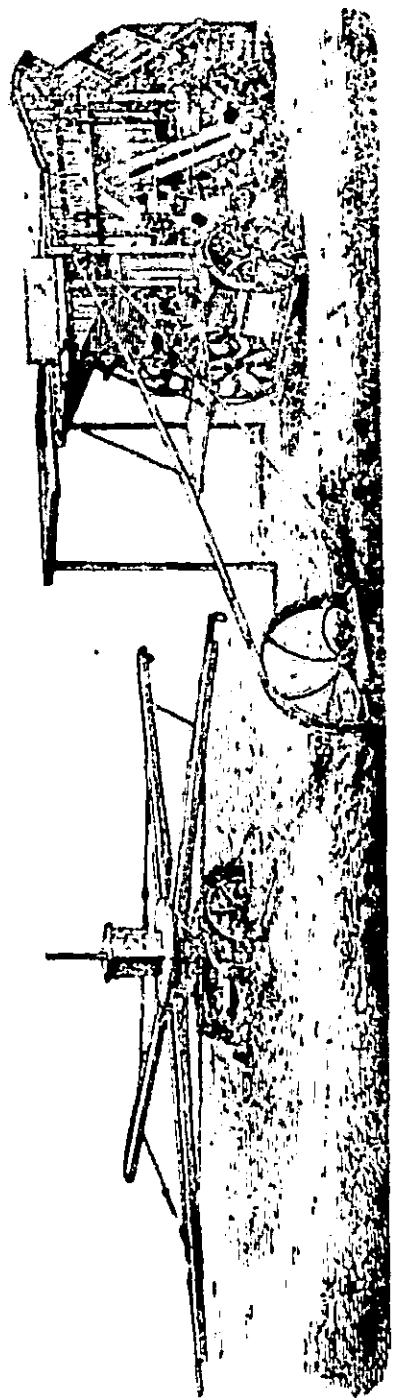
Alólírott ajánlja a t. helybeli és vidéki közönség figyelmébe, a legjutányosabb árak mellett, több év óta fenálló

mészraktárát.

Raktárhelyiség: a piacztér sarkán és saját házában a körösparton. Ugyanott folytonosan kapható kitünő Hydraulikus mész és nagyváradi homok.

A raktári mész kétféle u. m. nagyváradi finom mész és közönséges mész. Tisztelettel

Gaál Soma Szarvason.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

gazdasági gépyárosok

RAKTÁR: BUDAPEST, VÁCZI KÖRÜT.

ajánlják valamennyi eddig létezett világjárítón első jutalomdíjat nyert

szőlőszedőgépeket, fa, szén- és szálnatüzelésre berendezve,

szőlőszedőgépeket, biztosító előbetéti berendezéssel, továbbá

1 6 lovas járgány-céplőgépeiket, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostálók, boronáikat, szénnyújtókat, fűkasáló- és gabonarázó-gépeket, egy vasúti jármű 4 hűtés szabaddalmazott három vasúti ekeket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb árakon.

Képes ajjegyzetek kávanatra ingyen és bérmentve küldeni.

Kőbányai kiviteli üvegcsör!

Van szerencsém tudatni a t. megyei közönséggel, miszerint nálam

kőbányai részvény-sörfőződe-féle

MAÁSI ÜVEGCSÖR

50 üvegjével

a csabai vasúthoz szállítva 6 frtért kapható.

A ládaért és üvegekért 5 frt betétel keretik.

Tisztelettel

Mertzel Mihós.

B.-Csabán.

Cs. kir. szabadalm. általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) Triestben.

Negyvennyolczadik számadás A az 1879-ik évre az életbiztosítás kivételével valamennyi üzletet átölelve.

I) Tűzbiztosítási ágazat.		forint		kr		forint		kr	
Díjtartalek-átvitel az 1878. december hó 31-én folyó biztosítások után		2650312	19	1538310	63				
1879-ben kötött biztosítások után befolyt díjak a visszatérítés levonásával									
Hasonlóan a korábbi években kötött biztosítások után 2.570.906 ft 27 kr.									
Levonva a visszatérítést és határozó díjakat		2930720	58						
Az év folyó bevételét		1981092	77						
Visszbiztosítási díjak		1771881	38						
Levonva: az 1879. december 31-én folyó biztosítások díjtartalekát		3204178	39	1061141	10				
Marad		1510034	29	3204134	62				
Kártérítések az év folyóiban a visszbiztosítók részére		1857058	82						
Az 1879. december 31-én függő karok tartaléka a visszbiztosítók részének levonásával		281178	72						
Leszámlítva: az 1878. december 31-én még folyó volt kártartalek		2.83237	54						
Marad		323090	70						
Provisió, adó és költség		889111	81	2912052	10				
Nyereség		1032019	26	2912052	10				
II) Tengeri és szállítvány-biztosítási ágazat									
Díjtartalek-átvitel az 1878. december 31-én folyó biztosítások után		63087	63	60000	00				
1879-ben kötött biztosítások után befolyt díjak a visszatérítés levonásával		20000	00	57199	54				
Visszbiztosítási díjak		37157	09						
Levonva: az 1879. december 31-én folyó biztosítások díjtartalekát		62111	73	31125	26				
Az év folyó bevételét		35100	00	35100	00				
Levonva: az év folyó ki fizetett kártérítések a visszbiztosítók részének levonásával		20000	00						
Az 1879. decz. 31-én függő karok tartaléka, a visszbiztosítók részének levonásával		119719	04						
Leszámlítva: az 1878. december 31-én még folyó volt kártartalek		35072	63						
Marad		147346	29						
Provisió, adó és költség		221714	14	297713	82				
Nyereség		79813	3	7102	27				
III) Jéghár-biztosítási ágazat									
1879-ben kötött biztosítások után befolyt díjak a visszatérítés levonásával		171192	07	10000	00				
Levonva: a visszbiztosítási díjakat		18208	73						
Az év folyó ki fizetett kártérítések a visszbiztosítók részének levonásával		112106	7	153683	91				
Tartalek az 1879. december 31-én lezárolásban lévő karoknak		1791	42						
Leszámlítva: az 1878. december 31-én még folyó volt kártartalek		112309	83						
Marad		3009	59						
Provisió, adó és költség		111780	34	1037612	42				
Veszteség		21921	89	8035	18				
IV) Életbiztosítások halál eseteire.									
1878-ról átvitt díjtartalek		811276	73	60000	00				
A díjtartaleknek 4 százalékos kamatja		32714	03						
Díjak és illetékek		195379	73	1073157	1				
901 haláleset ki fizetése		106208	07						
Az 1879. december 31-én még függő karok tartaléka		16276	41						
Leszámlítva az 1878-ról kártartalek		122824	32						
Marad		147371	19						
Leszámlítva a visszbiztosítók részét		108033	33						
Marad		29250							
Térletességek és visszavásárlások rőtörölt 3.507.121 ft 21 kr. tőke és 2.573 ft 21 kr. évi jövedék után		31777	80						
Visszbiztosítási díjak 1.049.221 ft 11 sz. 11 sz. díj szétosztása		53339	79						
1880-ra átvitt díjtartalek 47.490.117 ft 20 kr. biztosított tőke és 55.920 ft 00 kr. jövedék után 29.549 barezara 3.065.111 ft 68 kr.									
Leszámlítva a visszbiztosítók részét		185.711	11						
A biztosítottak nyereségnyereső az 1878-ki mérleg szerint		67133	07	1939719	84				
Törleszt				33.154	31				
V) Biztosítások a megőrés eseteire az elhalasztott életjuttatások hozzászámításával.									
A tartalek-átvitel az 1878-ból		4393819	99						
A tartaleknek 5 százalékos kamatja		215.825	11						
A tartaleknek 3 százalékos kamatja		76.802	11						
A tartaleknek 1 százalékos kamatja		3.972	12						
Díjak és illetékek		119305	46						
Kötött életbiztosítások tőkék		493684	11	5216207	56				
Térletességek visszavásárlások és visszatérít díjak 90136 ft 27 kr.		311711	17						
1880-ra átvitt díjtartalek 12.041.861 ft 11 sz. 11 sz. díj szétosztása		138230	55						
Marad		4743482	54	5223124	29				
Eredmény				7216	70				
VI) Feltétlen életjuttatások.									
Átvitt az 1878. tartalekának bizt. 105.550 ft 00 kr. évi életj. 601 barezan		1415211	42						
Ezenek 4 százalékos kamatja		5701	66						
B-fizetett tőkék és illetékek az új életjuttatás szerződés után		88825	19	1571876	21				
Életjuttatások ki fizetése		167880	55						
V. számviteli		100							
1880-ra átvitt tart. biztosított 157.805 ft 29 kr. évi életj. után 657 barezan		1377429	12	1545709	67				
Eredmény				2166	60				
VII) A B. mérleg nyereség- és veszteség-számlája.									
Életbiztosítások halál eseteire		337154	31						
Feltétlen életjuttatások		20166	4	363629	91				
Biztosítások megőrés eseteire és elhalasztott életjuttatások				7216	70				
Eredmény				356100	21				
Provisió és költség		340715	69						
Összesen		131119	31	351165					
Nyereség				2289	21				
Ebből lev. az alapsz. értelmében 10 sz. a nyereség-tartalék javára				223	92				
Marad nyereség				2015	23				

Az „Assicurazioni Generali“ igazgatósága:
 Morruogo G. — Pesaro Maurog. nat. I. — Amb. di S. Ralli — V. di S. Segré —
 Dr. Calabi R. — Gidoni G. — Goldschmidt L. — Levi A. A. — Tedros E.
 Besso M., vezér-titkár.

VAGYON.		TARTOZÁS.	
1. A részvényesek biztosított adósevelei	2010000	1. Alaptőke	4200000
2. Ingatlan vagyon:		2. Az A. lezárolás nyereség-tartaléka	743897
a) Városi telkek	1134356	b) Városi telkek	77878
b) Mezőgazdasági birtokok	302084	c) Mezőgazdasági birtokok	288858
3. Mezőgazdasági az 1879. december 31-én még el nem adott termékek az intézet birtokából	89749	3. Tartalek-átvitel az életbiztosítások értékelésére	1801538
4. Kölesön életbiztosítási könyvekre	1665521	Rendelésre adott pénzügyi nyereség-tartalék	200000
Aktív életjuttatások és jező az el nem adott biztosított, a biztosítottak halálakor felveendő tőkék vitelére	71812	1. Tartalek-átvitel az életbiztosítások értékelésére	80000
5. Kamatozó, jelzáloggal biztosított tőkék az osztály magán alában, a zálogos tőke illeték kizárással (alapsz. 1. rész 6. cikk)	2709718	5. Díjtartalek az A. lezárolás meg 1879. december 31-én folyó bizt. az életbiztosítások	1540034
6. Kamatozó jelzáloggal biztosított tőkék kölesön, tőkés könyvekre Olaszországban, a zálogos tőke kizárással	470821	b) tart. az A. lezárolás meg 1879. dec. 31-én folyó bizt. az életbiztosítások	62121
7. Biztosított kölesnek letétmenyezett állami és más egyéb értékpapírok	103099	8. Díjtartalek az B. lezárolás meg 1879. dec. 31-én folyó bizt. az életbiztosítások	8867236
8. Értékpapírok, kereskedelmi- és ipari részvények, jegyzetek stb. (A melléklet)	517314	b) tart. az B. lezárolás meg 1879. dec. 31-én folyó bizt. az életbiztosítások	1713182
9. Váltók a tárgyban	5077	c) tart. az B. lezárolás meg 1879. dec. 31-én folyó bizt. az életbiztosítások	1377429
10. Előlegek a jelzálog-osztály részére	323911	9. Tartalek-átvitel az életbiztosítások értékelésére	328178
11. Különböző bankok és hitelintézetekkel folyó számlában letétmenyezett pénzek	323911	b) tart. az életbiztosítások értékelésére	119749
12. Pézsek az a társulat triestti és velencei igazgatósági pénztáraiban	111586	c) tart. az életbiztosítások értékelésére	1741
13. Ugyanaz tőkék pénztáraiban	922	d) tart. az életbiztosítások értékelésére	163276
14. Maradvány visszbiztosítók számlájából	207091	10. Tartalek-átvitel az életbiztosítások értékelésére	480711
15. Maradvány az intézet tőkés számlájából	21067	11. Maradvány a visszbiztosítók számlájából	168088
16. Meghatalozott dejt életbiztosítási díjresztetek	80003	12. Maradvány az intézet tőkés számlájából	117074
17. Adóskól különféle címek alatt	61200	13. Kötött életbiztosítások számlájából	253057
18. Butorok és vaspántarok az intézet összes nodában, ezüsttáblák, papír és nyomtatványok a rakományban	48082	14. Kötött életbiztosítások számlájából	2516
	86918	15. Rendelésre adott pénzügyi nyereség-tartalék	373000
	221111	16. A hivatások juttatásai	117600
		17. Nyereség-tartalék az 1880-ki átvitelhez	151100
			272000
			21388
			3170
			1223
			2921114